

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. Egy hónapra 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttérközleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít.

Szabadelvűség.

Szeged, okt. 21.

Annyi kiáltó ellentét van előttünk, hogy csak mosolyogva tudjuk elmondani ezt a szót: szabadelvűség. Hogy nem valami nagy gyönyörűséggel mosolygunk rajta, azt el lehet képzelni. Ha arra lettünk volna szorulva, hogy a szabadelvű párt és szabadelvű kormány ismertesse meg velünk a szó igazi értelmét, annyit tudnánk róla, mint a szuaheli indiánusok, akik nagyon derék, becsületes emberek, hanem összehuzott nyakkal várják az impresszárió korbácsütését.

Szótanilag nem hagy fenn ez a szó semmi kérdést. Az elvek szabadságát, korlát nélkülségét jelenti. Aki birtokában van, az az elveivel azt teheti, amit akar. Saját meggondolása szerint járhat el a kivitelben, az elvek pajzsával birkózhatik, megbékülhet, kombinálhat, rokon- vagy ellenszenvvel viseltethetik valaki vagy valakik iránt, azt ki is mutathatja. Szép dolog ez nagyon, pártot szebben elnevezni alig lehet, ha pedig egy kormány dicsekedik vele, már a megérdemelt czim elég arra, hogy bizalmával ajándékozza meg kabinetjüket a nemzet.

Van azonban ennek a szép keresztnevének olyan követelése is viselőjével szemben, amelynek meg kell hogy feleljen az, aki igényt tart reá. Nem szól örök időkre, hanem egy pontnál megszűnik. Ha az ember, a párt vagy a kormány megszűnik liberálisnak lenni, tegye le a czimét. Ha valaki nem doctor, nem irhat dr.-t a neve elé s a szatós is csak a maga nevét írhatja föl a táblájára. Miért lenne tehát megengedve egy pártnak és kormányának az, hogy hámis czég alatt üzérkedjék?

A mi derék szabadelvű pártunk 1875-ben vette föl a nevét s azóta alig használta egyébre az elveit, mint hogy leszavazott velük s azután a szegre akasztotta azokat, mint az ázott bundát. Nem voltak egy percze sem szabadelvűek. Nem Tisza Kálmán volt az egyedüli generális. Szapáry is az, elődei is azok voltak. Hogy gyöngébbek-e vagy erősebbek, az nem tartozik ide. Parancsoltak s az elvek járomba hajtották a fejüket. A szabadelvűség csak zászló volt mindig, a mely alá bálványt imádni járt a párt. Az ma is. Tisza generálist fölvaltotta Szapáry generális. Az derekabb vezér volt, ezt a pártja is elismeri, hanem ezért ez is ur a maga mamelukjai között s ha egyszer kegyeskednék azt terjeszteni elő, hogy fölveteti dinamit-

tal az új országházat, azt is megszavazná neki a szabadelvűség.

Derék dolog ez, mulatunk is rajta sokat. Szabadelvűség gondolatszabadság nélkül, szabadelvűség szuronyok között, liberálistus vezényszóra. Neveltséges história ez — és mégis nagyon el lehet komolyodni rajta.

Programm nélkül nincs politika, sem politikus. Egy esomó politikus összeállott s programja élére fölírta: szabadelvűség. Azóta tánczólnak körülötte, közelebb nem értek hozzá egy lépéssel se, hanem napról napra hátráltak előtte, mintha a szokatlan tűz égette volna az arcukat. Ma már — nem ma, hanem régen — ott állanak, hogy neveltségesé tették magát a szót s mosolyog minden jó izlésű ember, ha velük egyszerre hallja emlegetni. Azért nem veszik le ezt a neveltségesé tett jelszót sem a zászlójukról, sem arról a pécsetnyomóról, melylyel Podmaniczky báró a kortespénzek boritékainak szerez tekintélyt a maga módja szerint.

Ha maguk nem érzik a dolog fonákságát, ki vállalkozzék velük szemben a tanítómeister szerepére? Pedig van valami köze a dologhoz a szeméremzetnek is. Az a név nem az igazi. Az megillet olyan egyént és olyan pártot, amely szabadon gondolkodik s mely elveit csak elbukása árán adja föl, de nem azokat, akik most viselik.

Mik is történtek legutóbb abban a szabadelvű kabinetben? Nekik, akik névleg szabadelvűek, semmiség az egész, nekünk, akik küzdünk minden talpalatnyi térért, amelyet politikai hitvallásunknak megszerezhetünk, nagy dolog.

Zürzavar, kapkodás, fejtelenség, tévelygés az egész lételük. Az elvekkal s céljaikkal úgy dobálóznak, mint a labdával.

Szapáry államosítani akarta a közigazgatást, felsült vele. Háta mögé állott a pártja is, a kabinetje is. A javaslat megbukott, a miniszterelnök maradt, a miniszterek és a párt is megmaradt szabadelvűnek. Ma egyik, holnap a másik minisztterről sült ki valami botlás. A sok szabadelvű párti politikus szavaz, de senki se meri kimondani közölök szabadon a véleményét. Se kritika, se ítélet, se szólás és vélemény szabadság, hanem szabadelvűség, az van.

Legujabban az a hír járja, hogy a felelős miniszterium egyik érdekben megtestesedett tagja, az igazságügy-miniszter fölcsudott hosszú merengéséből s magával hordja a kész tör-

vényjavaslatot a polgári házasságról. A király állítólag kijelentette, hogy nem szentesíti a törvényt, mert míg ő él, Magyarországon nem lesz polgári házasság. A szabadelvű félhivatalosok, melyek későn vették a parancsot, már kezdenek visszakozni s a miniszter is visszavonul majd a maga javaslatával.

Jutott-e eszébe annak a szabadelvű kabinetnek az, hogy ezt a bizalmatlanságot ne hívják föl újra s szép tisztességtudással visszavonuljanak?

Dehogy, hanem azért ők szabadelvűek s a külföldön, ha lefordítják igazi kifejezésre azt a szót, csodálkoznak a magyar szabadelvűségen. Milyen lehet akkor nálunk a szolgálkúség?

Annyi szép szó van a világon, ami mind alkalmas lenne arra, hogy zászlójára rajzolja a kormánypárt. Ott van például a holdvilág. Az is — hol telik, hol fogy — de mindig változik.

Horváth Mihály Hentziről. A függetlenségi harc történetének II-odik kötetében az 592. lapon Horváth Mihály Budavár ostromát és Pet bombázását írja le és Hentziről a következőket mondja:

„Wedden altábornagy, az új császári fővezér, midőn hadaival a felső Dunához vonult vissza, Budán horvátokból mintegy négy-öt ezernyi őrséget hagyott hátra Hentzi tábornok parancsa alatt. Hentzi, ki svájci eredetű s a császári seregben szolgált atyától Magyarországon, Debreczenben született, a múlt nyáron még mint alezredes az országban lévő zászlóaljával az alkotmányra megesküvén, egy ideig a ráczok ellen harczolt; majd ezredesi ranggal Pétervárad parancsnokává nevezetett, hol azonban Mayerhoffer fondorlatai által nem sokára behálóztatni engedte magát. Az ennek következtében elkövetett árulási kísérletek miatt vád alá helyezettvén, Budán hadi törvényszék elébe állítottott. De pár hét múlva szabadulást szerzett neki a nemzeti kormány Debreczenbe távozása. Ő, a közzavarban, mint kereset alatt álló fogoly, Budán felejtetvén, az osztrák sereg bevonulakor nem csak szabadságát visszanyerte, hanem kevéssel utóbb tábornokká is nevezetett. Benne a császári fővezér ügyesen választotta meg Budavár parancsnokát. Ő nemcsak bátor, elhatározott katona volt; de az által is teljes bizodalmat ébreszthetett maga iránt, hogy a reabizott várat végerőfeszítéssel védelmezendi, mivel kettős árulása miatt reá csak büntetés várhatott a mi részünkről.“

A „Vulturul“. A nagyváradi jogász ifjúság tegnap délután számkivetette kebeléből Ardeleán Jusztin joghallgatót, a „Vulturul“ című román élelapp szerkesztőjét. Ardeleán Jusztin, aki Nagyváradon jó ideig úgy szerepelt, mint egyik lelkes ápolója a magyar-román egyetértésnek, a múlt évben „Vulturul“ címen egy román lapot indított meg.

Mindenkit meglepett, mikor a magyarság háta mögött szerkesztett „Vulturul“-ról kisült, hogy az a „Tribuna“ modorában és nyelvén — gyalázza és piszkolja a magyarságot.

A „Vulturul“ szerkesztője kétszínű magatartásával maga ellen lázította a nagyváradi jogász ifjúságot. Ekkor történt, hogy a jogakadémia tanári kara figyelmessé téve a „Vulturul“ magyarfalo tendenciáira, maga elé idézte a rossz utra tévedt fiatait. Ardeleán bűnbánásszerű nyilatkozatot tett és javulást ígért. A tanári kar ezt elfogadta s nemcsak abszolválta a „Vulturul“ szerkesztőjét, hanem még védelmébe is vette, mikor a jogász ifjúság a megsértett magyarságnak adandó teljes elégtételkép azt kívánta Ardeleántól, hogy megbánó nyilatkozatát román nyelven a saját lapjában is közölje, a tanári kar az ifjúságnak ezt a határozatát hivatalból nullifikálta. Ezt a pártfogói eljárást Ardeleán azzal hálálta meg, hogy a tanári kar előtt tett nyilatkozatot odamódosította, hogy ő csak föltételeesen ígért loyális magatartást a magyar nemzet iránt; ha a románok ki lesznek elégtelve, akkor az ő lapja magyarbarát lesz, különben — harcz és háború.

Ez a rezervátákhöz kötött hazafiság s a benne nyilvánuló, most már nem is álcázott ultra-tendenzia méltán lázította föl a jogász ifjúság érzését.

Elhatározták, hogy — daczára a tanári kar pártfogásának — Ardeleán ellen szigorú erkölcsi fenyítéket alkalmaznak és őt a jogakadémia kebeléből kivetik.

Ez a jól megérdemelt büntetés tegnap ténynyé vált.

A „Vulturul“ szerkesztője kizárattott az önképző körből.

Kimondattott, hogy a jogász ifjúság, mint testület, kiveti őt kebeléből és vele minden egyleti és magán érintkezést megszakít.

A segély-egylet szintén kizárja magából.

A kizárattást javasoló indítványt nyolczvan joghallgató írta alá.

A Hentzi-szobor megkoszoruzásához.

(Babó Emil szegedi képviselő beszéde.)

Babó Emil: T. képviselőház! Ha visszatekintünk az alkotmányunk helyreállítására óta lefolyt huszonöt évre, de különösen az azóta lefolyt azon időszakra, mely alatt hazánk sorsának intézése a szabadelpártpárt és annak kormánya kezébe van letéve, akkor, bár konstatálhatjuk is azt, hogy talán egy pártnak sem volt oly többsége, mint ma ennek a szabadelpártnak; és habár tény, bizonyos és elvitázhatatlan az, hogy egyetlen párt sem vett a hatalom föntartása végett oly eszközöket igénybe, mint ez a ma is uralkodó párt, mégis, t. képviselőház, ami ennek az államnak szilárdságát, ami a magyar állameszme megvalósítását és ami ennek az államnak belső erősségét illeti, ugy a szemlélhető eredmény egyáltalán nem felel meg azon várákozásnak, melyet a magyar nemzet ennek a pártnak a működéséhez kötött és melyet a párt zászlójára írott szabadelvü jeligtől méltán elvárhatott és méltán meg is követelhetett. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Ha vizsgáljuk azokat az okokat, melyek a nemzet ezen csálódását előidézték, ugy kétségtelen dolog az, miként annak okát és kuttórást nem az államot alkotó tényezőkben, nem a nemzet akaratereje hiányában, hanem igenis tisztán és pusztán magában a működő kormányban és annak

azon szembeötölő hibájában kell keresni, mely a kormányban elejétől fogva végig hiányzott az, ami nélkül ezen állam igaz állammá nem lehet, vagyis hiányzott az a távsszerű, önértetes, öntudatos nemzeti politika, amely hivatva van arra, hogy előidézz ezen állam szilárdságát s előidézz e polgárainak jólétét s azoknak legbensőbb egyetértését.

De, t. képviselőház, ha vizsgáljuk ezt a lefolyt 25 évi időszakot egyéb szempontból is, ugy nemcsak ezen már elmondottakat kell konstatálnunk, hanem igenis, ha figyelemmel kíséjük magának a bécsi intéző köröknek magatartását, és ha figyelemmel kíséjük saját felelős kormányainknak tanusított eljárását is, ugy azon jelenségekre kell hogy bukkanjunk, hogy a bécsi intéző körök még ma sem szüntek meg a századokon át folytatott azon politikájukkal szakítani, hogy Magyarországot egy közös, egységes birodalom jármába vonják be. (Ugy van! a szélsőbalon.) És másfelől a mi felelős kormányaink is, mintha csak azok szolgálivá szegődtek volna, (Ugy van! a szélsőbalon.) csaknem mindent elkövetnek, hogy a nemzeti közérzületet a házban elfojtsák és tudatosan megsemmisítsék. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Midőn, t. ház, 1867-ben a magyar nemzet nagy áldozatkészséggel hozta létre a kiegyezést, akkor mindenki azt gondolta, de méltán el is várhatta, hogy az nem lehet alap, nem lehet lépcső arra, hogy a nemzet áldozatkészsége, engedékenysége, de magának a népnek önértete is fokozatosan kibányásztassék, kiaknázassék, hanem igenis azt várhatta mindenki, hogy egykor már valahára jöjjön tudatára a bécsi udvar annak, hogy az osztrák birodalom és Magyarország közt teljes kiegyezés és egyetértés csak ugy lehetséges, csak ugy fog megvalósíttatni, ha a Lajthán tul az osztrák, a Lajthán innen pedig Magyarország akarata fog érvényesülni és minden irányban kifejezésre juttatni. (Ugy van a szélsőbaloldalon.)

T. ház! Ha a mi felelős kormányaink 1867 óta arra törekedtek volna, hogy ennek a nemzetnek szelleme, egyénisége kifejlesztessék, ha arra törekedtek volna, hogy e nemzet birjon a szabad mozgathatásnak minden követelményeivel, ha nem hajoltak volna meg mindig idegen érdekek előtt, ha arra törekedtek volna, hogy ez ország lakói egy szabad országnak legyenek boldog polgárai, akkor nem állanánk ugy, amint állunk ma és nem kellene kitörni azon jogosult indignációknak és fölháborodásoknak, amelyek annyival inkább jogosultak, mert felelős kormányaink mindig eltértek azon irányzattól, amely az öntudatos magyar nemzetnek eszméje és törekvése.

Mindazok, akik azt hitték, hogy az 1867-ik évben lerakott alap basisul fog szolgálni arra, hogy a magyar nemzeti eszme kifejlesztessék, hogy a magyar államiság főfaktorra megvalósíttassék, bizonyára a legalaposabban családtak, mert e lefolyó időszak alatt nemcsak hogy legkevesebb jelét, de a leghalaványabb árnyékát sem látjuk annak a törekvésnek, hogy igazi nemzeti szellemben ez országban valami történjék, hanem ellenkezőleg azt kell tapasztalnunk, hogy minket, akik e haza igazi érdekei felé törekszünk, akik nem akarjuk engedni, hogy a nép szelleme, a magyar nemzet önértete és egyénisége örökké száműzessék e hazából, mintegy gunynyal illetnek s mintegy nevetnek a fölött, hogy mi e nemzet önértetét fejleszteni és a magyar állam méltóságát megvédelmezni és megoltalmazni kívánjuk. (Helyeslés a szélsőbalon.) E nemzeti önértetnek, e nemzeti méltóságnak megvédelmezése kell tehát, hogy ösztönözzön bennünket arra, hogy a szőnyegen levő kérdéshez hozzászóljunk. Nem vezet ott bennünket más tendentia, nem vezetnek oly körülmények, amelyeket az ország akármelyik polgárai is velünk szemben igazságosoknak nem tartanának. Hiszen, t. ház, mi nem akarunk ezuttal a közös hadsereg iránt állítólag nálunk táplált ellenszennnek

kifejezést adni, nem akarjuk annál kevésbé a korona iránti hűségünk és tiszteletünk érzetét bármiképp csak érinteni is. Hiszen a magyar nemzetnek a korona iránti tisztelete és hűsége olyan, amelyhez szó hozzá nem férhetett eddig sem és szó hozzá nem fog férni soha, (Ugy van! Ugy van a szélsőbalon.) hiszen hazánk történelme a legfényesebb példákkal bizonyítja azt, hogy a magyar nemzet akárhányszor meg lett támadva, ennek a népnek jogait akármikor és akárhányszor meg akarták semmisíteni és ha ezzel szemben valamikor csak látszat is lett szolgáltatva arra, hogy jogos kívánalmi kielégíttettek, akkor a magyar nemzet mindig felelte ama sérelmeket, amelyeket vele szemben elkövettek és tündöklő bizonyítékát nyújtotta a korona iránti hűségnek és ragaszkodásnak. Ez történt t. ház, a legutóbbi három század óta is, amely idő alatt a magyar nemzetnek annyiszor kellett fegyvert fognia, annyiszor kellett leraknia azt. A magyar nép mindig megbocsátott azoknak, akik az ő jogai megsemmisítésére törekedtek. Ennek a loyaltásnak, ennek a legmagasabb hűségnek bizonyítékát nyújtá a nemzet legutóbb ezen évben, midőn a király koronázási jubileumát ülte; akkor az egész ország, az egész nemzet pártkülönbség nélkül osztozott azon örömben, hogy 1867. június 8-án királyt koronázott a magyar nemzet.

De, t. ház, a mint én részemről a legnagyobb szerencsétlenségnek tartom bármely nemzet részéről azt, ha a kiengesztelődésnek és kibékülésnek mindenféle modulációjától el akarna zárkózni, és amint nemcsak én, de azt hiszem, hogy mindenki a legnagyobb szerencsétlenségnek kell hogy tartsa azt, ha valamikor az 1848/49-iki események ismétlődhetnek; épen azért, mivel a t. kormánynak nemcsak hivatása, de kötelessége is mindent elkövetni arra, hogy az 1848-ban lezajlott időkre, és az azután lefolyt eseményekre még csak vissza se emlékezessünk: ebből folyólag a legnagyobb bűnnek tartom a t. kormány részéről azt, hogy bennünket a czélbavett leleplezési ünnepélyre és annak programja szerint tervbe vett megaláztatásunk daczára is részvételre hív föl és ezáltal nemhogy betakarni igyekeznék azokat a sebeket, hanem önönmaga lebbenti föl azt a fátyolt, azt a leplet, a melynek a legnagyobb sötétség mezébe kellene burkolnia azokat. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Az a Hentzi-szobor, amely ma a magyar nemzet dicsőségét és annak önállóságát hirdetni hivatott Budavárban, az egész nemzet élő tiltakozása daczára még ma is fönnáll.

És a szobor a magyar nemzetnek azon részei előtt, melynek önértetét a kormánynak még eddig meghamisítani nem sikerült, ma is oly szégyenkövet képez, amely szégyen csak tetőzötték azzal, ha az megkoszoroztatnék s ez által még jobban hirdették az a szégyen, amit ez a szobor hirdet és hirdetni fog mindig, míg az Budavárban állani fog. (Helyeslés. Ugy van! a bal és szélsőbaloldalon.)

Ha a t. miniszterelnök urat egyéb rejtett indokok vezérlik ez ünnepély megtartásánál, akkor ezen rejtett indokkal szemben a legnagyobb rosszakaratot kell feltételeznem, amit pedig jellegezni alig lehet. Ha azonban azon nyílt indokot vesszük tekintetbe, mely szerint szükséges, hogy a hadsereg és a polgárság között az egyetértés létre jöjjön, akkor ezzel szemben legfeljebb csak sajnálkozásunkat fejezhetjük ki. Hiszen mi eddig sem törekedtünk arra, ezután sem törekszünk arra, hogy a hadsereg és polgárság közt az egyetértés ne legyen meg. Mi nem vagyunk okai annak, hogy még ma is van egy válaszfal, mely a polgárságot a hadseregtől elválasztja; de ha van valaki, aki oka ennek, így nem mi vagyunk az okai, hanem oka maga a kormány, amely sokszor erőszakkal állja útját annak, hogy ez a kiengesztelés létre jöjjön, útját állotta többek között magával a híres védő törvénnyel és ma még ezt betetőzni igyekszik azzal,

hogy meg akarja koszoruzni szobrát annak az osztrák generálisnak, amely osztrák generális nem mint ellenség küzdött ellenséggel szemben, hanem azért küzdött, hogy ez a magyar nemzet letiportassék és jogai megsemmisítenek. (Élénk helyeslés. Ugy van a szélsőbaloldalon.)

Ideje volna már, hogy a t. kormány valahára föl hagyjon az ilyen eljárással, föl hagyjon azzal a tendenciával, amely irányzata szerint mindig több súlyt szokott fektetni az alattvalói hűség és lojalitás mutogatására, mint az alkotmányosan nyilatkozó nemzet akarására. (Igaz! Ugy van! a szélsőbalon.) Kérdezze meg egyszer valahára a miniszterelnök ur az egész országot, az egész nemzetet; hogy miként nyilatkozik erről a dolgról? Nem-e a szégyen pirját fogja látni minden polgár arcán, nem-e hangos tiltakozással fog találkozni az egész nemzetben, mely abban fog nyilvánulni, hogy akkor, midőn a magyar polgárok szobrot emelnek a szabadság emlékének, azon a napon nem lehet megkoszoruzni azok emlékét is, kiknek czélja ezen nemzetnek pusztítása és megsemmisítése volt. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbalon.)

Ha a t. kormány fön kívánja tartani az egyetértést maga, a király és nemzet közt, ha nem akarja azt, hogy a magyar nemzetben meginogjon az a hit, hogy törvény csak a király és parlament egyetértése folytán hozatik, akkor ilyen dolgot még csak megpendíteni, még csak fölemlíteni sem lehet. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Mert hiszen, ha a t. kormány ezt a dolgot keresztül akarja erőszakolni, akkor ezzel azt enuntialja, hogy magában ebben a parlamentben nincs meg a garancia erre nézve, ami pedig legfőbb feltételét kell hogy képezze a nemzet erősségének, s legfőbb föltétele és biztosítéka kell hogy legyen magának a nemzet önérzetének is. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Azt hiszen, t. ház, hogy mindnyájunk előtt a magyar állameszme az eszménykép. Ennek az elérésére törekedünk mindnyájan, ezért hozta meg a magyar nemzet a múltban az óriási áldozatokat, ezért hozza meg a jelenben is. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Ámde mikép gondolja a t. kormány megvédelmezhetni ezt a magyar állameszmét, ha gúnyt űz magának a nemzetnek legszentebb önérzetéből? És mikép gondolja megvédelmezhetni ezt az állameszmét, ha veszélyeztetni annak fönnállását? (Ugy van! a szélső baloldalon.) Mert hiszen, t. ház, a magyar állameszme csak addig állhat fön, amíg a nemzet elég erővel és önérzettel bír. Ha ez az önérzet foszlányokra fog tépetni, ha az erő megsemmisítetik: Akkor megsemmisül a magyar állameszme és azzal együtt meggyengül a királyi trón is, amely a nemzet ereje nélkül a bukás lejtőjére fog taszítottatni. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

T. ház, a nemzeti kegyeletnek érzetével játékot űzni nemcsak magának az állam kormányának, de magának az állam uralkodójának sem szabad. (Igaz! Ugy van! a szélsőbal oldalon.) Már pedig ha való az, hogy a t. kormány a korona belevonásával akarja a magyar nemzet ellen ezen játékot keresztül vinni, akkor a lehető legnagyobb hibát követi el, mert belevonja magát a koronát is abba, hogy a nemzet önérzetét a legegceclátásabb módon sértse meg. Hiába akarja a t. kormány ezt a manővert a kiengesztelés czifra mezébe burkolni, mert az a viszonzás, hogy a közös hadsereg parancsnoka a honvédek szobrát szintén megkoszoruzza, az nem lehet kiegyenlítés mert az nem képes befedni, betakarni azt a szégyent, amelyet kell, hogy érezzen a magyar nemzet akkor, amikor önérzetét sértik meg s annak amikor meg akarják fizetni azt a tisztességet, amelyet semmi eszközökkel, megvenni és megvásárolni nem lehet és nem szabad soha. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

A magyar nemzetet 1849 ben leigázhatták, a szabadság zászlóját porba sujthatták, az azon zászlóra irt elvet azonban, azt

az elvet, hogy a magyar nemzet szabadságért harcol, önállóságért küzd: ezeken az elveken diadalt nem űltek és nem is fognak diadalt űlni soha. Visszautasítom a meghívást; pártolom Eötvös Károly határozati javaslatát. (Helyeslés s éljenzés a szélső baloldalon.)

A járványbizottság ülése.

A kolera megszűnt.

— Okt. 21.

A minapi határozatához képest, ma is összeült a járványbizottság, hogy a további intézkedésekről tanácskozzék. Utolsó előtti volt a mai ülés. Az utolsó vasárnapon este lesz, mikor a járványbizottság fel fog oszlani. Hétfőn az összes belterületi köz- és magániskolák megnyílnak, mely határozatról a tanhatóságokat nyomban meg is keresték. Ha vasárnapig nem történik kolera gyanus megbetegedés, úgy a kolera megszűntét hivatalosan kijelentik s erről a város és vidék közönsége értesítettet fog.

Az ülés lefolyása a következő volt: Pálffy Ferencz elnök megnyitja az ülést. Jelen vannak: Pálffy Ferencz elnök, Faragó dr. előadó, Rainer József főkapitány, dr. Tóth Pál, Csönka Ferencz, Csikós József biz. tagok, dr. Singer Mátyás, Aigner, Kovács, Goldschmidt, Cserey, Machold, Regdon, Schreiber, Köhgyi, Andrassy, Zápolyay orvosok. Dr. Lingeh, Klumák és Débert a katonaság részéről. Jegyző: Gaál Endre.

Előadó jelenti, hogy az utóbbi 48 óra alatt kolera eset nem fordult elő.

Előadó hivatkozik a járvány remélhető megszűntére, indítványozza, utasítsa a bizottság a tanhatóságokat, hogy a határkörük alatt álló intézetekben a tanítások már hétfőn kezdetüket vegyék.

Rainer József főkapitány az idő rövidsége miatt nem hiszi, hogy hétfőn rendszeres előadást lehessen tartani.

A tanhatóságok csak a holnap nap folyamán lesznek értesítve s így a vidéken tartózkodó növendékek erről hétfőig nem szerezhetnek tudomást.

Többek fölszólalása után a bizottság hétfőre tűzi ki az előadások megkezdését, de följogosítja a tanhatóságokat, hogy a körülményekhez képest néhány nappal meghosszabbíthassa a szünetet.

Faragó dr. előadó indítványozza, hogy a járványbizottság vasárnap tartson ülést s ezen a járvány megszűntét hivatalosan mondja ki s a bizottságnak föloszlása felől tanácskozzék.

Csikós József bizottsági tag már most óhajtaná kimondani a kolera veszély végleges megszűntét.

Faragó dr. válasza után az előadó indítványát fogadták el.

Több indítvány nem tétetvén, Pálffy Ferencz elnök az ülést bezárta s a legközelebbi ülést vasárnap este öt órára tűzte ki.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése október 21-én.

Ülés kezdete 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső báró.

Napirenden van: A szobor koszoruzás.

Pogrányi János a miniszterelnök reformatori tevékenységét gúnyolja s kijelenti, hogy Hentzi szobrának megkoszoruzását el kell ítélni, mert Hentzi még igazi katoná sem volt, hanem egy romboló, lelketlen gép, aki védtelen várost és népet bombáztatott. Eötvös Károly hat. javaslatát pártolja.

Heckenest György tiltakozik az ellen, hogy a mi hős honvédeinket az abszolútizmus zsoldosaival egy sorba helyezték. Sokkal inkább helyén volna, ha arról tanácskoznának, hogy Hentzi szobrát nem a holnap, hanem még ma hordassák el onnan, ahova nem való. A honvédszobor leleplezése csak akkor lehet nemzeti, ha nem hozzák kapcsolatba a Hentzi szobor meg

koszoruzásával. Elfogadja Eötvös Károly hat. javaslatát.

Rohonczy Gedeon Eötvössel polemizál, ki azt mondta, hogy a függetlenségi párt milyen támadásoknak van kitéve a kormánypárti sajtó részéről. Azt mondja, hogy a kormánypárt hasonló támadásoknak van kitéve az ellenzék részéről. Sőt Helfy, akit szóló a pártja legildomosabb modoru tagjának tart, maga is gyalázatos merényletről beszélt. Fejtegeti, hogy ez a dolog a meggyőződés dolga. Itt van Fornszek és Podmaniczky, mindketten 1848-as honvédek, akik most ellenkező nézeteket vallanak.

Tiltakozik az ellen, mintha ők a megkoszoruzással Hentzit akarnák dicsőíteni, Magyarországon kötéllal sem lehetne a „Hentzi-szobrot“ megkoszoruzni. Hogy az aradi ünnepélyre a kormány miért nem ment le, az azért volt, mert tüntetésektől tartottak, melynek megakadályozása a kormány feladata. Ő lenn volt s látta, hogy csalódtak. A budai szoborbizottság a programban két hibát követett el, először, hogy nem lépett ki nyíltan és őszintén a maga tervével. (Zajos helyeslés és tetszés az ellenzéken.) A szélsőbal által Hentzi-szobornak nevezett emlékoszlop...

Gr. Károlyi Gábor: Hát micsoda, ha nem az? Egy újabb elkeresztelés...

Rohonczy Gedeon: Az a szobor a vár védelmében elesett katonák emlékoszlópa s nem Hentzit, hanem a vitézül elesett katonákat dicsőíti. E szobor megkoszoruzása azt eredményezheti, hogy nem fogják többé azon a gyűlölt néven nevezni, hanem igazi, megfelelő néven. Ezt kötelességének tartotta elmondani.

Gullner Gyula megjegyzi Rohonczy-nak, hogy az ő magatartásuk nem politikai pártállásukból foly, hanem mert érzékkel bírnak a magyar nemzet önérzete iránt s ezt semmiféle udvari kegyért nem hajlandók megsérteni. (Tetszés a balon.) Ő is a nemzet megaláztatásának látja a Hentzi-szobor megkoszoruzását. Nem érzi a képviselőház, hogy a nemzet nagysága, multja, dicsérete mind ott fekszenek a szobor lábainál? Azt a szobrot a nemzet kegyeletének szentélyébe fölvenni nem fogja soha! (Zajos éljenzés és taps.) Ha még szavazás alá bocsátanak Magyarország lakossága között, mi történjék a Hentzi-szoborral, egyhangulag azt felelnék: távolítsák el mentül előbb! Micsoda aberráció kellett ahhoz, hogy Magyarországot bele akarják vinni a szobor megkoszoruzásába. (Ugy van, a baloldalon.) Az aradi ünnepen lett volna módja a kiengesztelésnek. Mért tiltották meg még ott a nemzeti színház tagjának, hogy elszavalja az ünnepi költeményt? Mért nem adták meg a katonai dísz anaak, akit Komáromban az osztrák sereg is méltó hadviselő félnek ismert el? (Ugy van!) Ne játszunk a nevekkel! A fátyolt, melyet Szapáry a multa akart vetni, úgy megrántotta, hogy széttepte. Am menjenek el, koszoruzzák meg azt a szobrot, melyet az özvegyek, árvák jajjai, a kivégzettek vére sötétít. E koszoru mellett küzdeni annyi, mint a haza ellen küzdeni. Ő nem is teszi e szoborhoz a nemzet önérzetét. (Taps és éljenzés a baloldalon.)

Öt percz szünet.

Elnök az ülést megnyitja. Első szónok: Kovács Albert, ki beszédje közben élesen kritizálja a miniszterelnököt. (Közbekiáltások: hol van a miniszterelnök! Károlyi Gábor közbeszól: virstlit eszik, már bejöhethne!) Olyan, mint a balkezű ember, mindent fordítva csinál, mint a kancsal — mindent visszás alakban lát. (Elnök időközben kimenvén, helyét Andrassy Tivadar gr. foglalja el.) Adhatnának Szapáry fölfogása szerint Karaffának, Bástának is, sőt ezek nagyobb alakok voltak Hentzinél, legalább következetes katonák valának. Pázmány Péter szobrát a protestánsok is meg fogják koszoruzni, pedig ellenségük volt, de arra nem vehetők rá a protestánsok, hogy az eperjesi áldozatok vérpadjára koszoru teygenek. Apponyi, esetleg Eötvös javaslatát pártolja.

Sima Ferencz visszautasítja Rohoncynak a függetlenségiekre szórt vádját. Közönyös akár „Hentzi szobrának“, akár az ott elesett zsoldosoknak a szobrát koszorúzzák meg, az eszme, a gyűlölt eszme, melyet a szobor képvisel, ugyanaz marad. Ha népszerezüsködésnek mondja a miniszter szóló pártjának működését, azon pártét, kik hamisítatlan hazafiságból vannak itt, ugy ő büszkén jelenti ki, hogy akar és fog e népszerezüsködők táborába tartani. Szuronyok között föl lehet kísérni az invalidus honvédek a koszorúzási ünnepélyre, de a nemzet lelkesedése nem fogja oda kísérni a miniszterelnök urat szuronyos utjában, hisz tudja mindenki, hogy ez incidens politikai tökének akarják fölhasználni azok, kik e töké kamataiból élnek. A nemzetől azt kívánni, hogy ott megjelenjenek, már maga hazafiatlanság, már maga bűn! A tuloldali gunyos közbeszólások egyáltalán nem alteráják, hiszen a hazafiságból gunyt üzni ama casinónak régi kedvtelése. Tiszának is mindig politikai ellenfele volt, de oly nagy bűnül egyet sem tud fölronni, minthogy lelépésekor Szapárynak utját egyengette. (Károlyi Gábor: Megmondtam, es kommt selten was besseres nach!)

Sturmann György felszólítja a kormánypártot, hogy győzze meg őket arról, hogy álláspontjuk ebben a kérdésben nem loyális, sőt a nemzet érdekeinek sem megfelelő. **Mig** ezt meg nem teszik, szóló nem tághat attól a fölfogásától, hogy a nemzet érületét az ellenzék fejezi ki hiven, mig a kormánypárt csak a miniszterelnök makacsága folytán fogadja el a szobor-ünnepély megállapított programját. Eötvös határozati javaslatához csatlakozik.

Gr. Károlyi Gábor. Nem készült, nem is készül, itt a házban, hol kapacitálni a kormánypártot nem lehet. Az ő érzelmeit az egész országban ismerik. Csak sajnálja, hogy találkozik az országban annyi magyar, ki megfeledezik a hazafiságról. Olyanoknak, mint Vadnai és Podmaniczky, szabad beszélni, mert ők már a második gyermekkorukat élik. Ő is a Czukor utczában született, itt is lakott. Pest város képviselőjéhez illik az, hogy Pest város bombázatóját megakarja koszorúztatni? Nem hitte, hogy legyenek ilyen magyarok és nem hiszi, hogy lesz olyan, aki oda teszi a koszorút, nom hiszi, hogy a nemzet követni fogja a koszorúztatókat. Nem fogja megcsókolni azt a korbácsot, melylyel akkor Windischgrätz az ő anyját és Batthyányinét megfenyegette. Pest bombáztatása alkalmával egy bomba a Károlyi-kertbe esett és egy kis özet megölt. Most az szép özbakká fejlődhetett volna, olyanná, melyet Szapáry most meglött.

Szólo a Hentzi helyén azt a bakot okvetlenül megkímélte volna, hogy megmaradjon Szapáry számára. (Derültség és taps.) Eötvös határozati javaslatához csatlakozik.

A vitát holnap folytatják.
Ülés vége 2 órakor.

Ujdonságok.

— okt. 21.

Tájékoztató.

Okt. 23. A Dugonics-társaság szépirodalmi osztályának ülése d. e. 10 órakor.

Okt. 26. Városi rendes közgyűlés.

Okt. 28. A közigazgatási bizottság ülése.

— **Az utolsó kolerás Mohikán.** A megfigyelő kórháznak az ágyai már napok óta üresen állanak. Csak egyen feküdt még egy „gyanus“ beteg. Ez az egy tartotta az egész megfigyelő kórházban a lelket s az összes óvintézkedések ebben a betegben, egy fiatal cselédleányban összpontosultak. Ma azonban az az utolsó is megunta a dolgot s ott hagyta a megfigyelőt. Most már kötéll sem lehet több gyanus t fogni. A hatóság holnap valószínűleg ajánlati versenytárgyalást hirdet a megfigyelő kórház megüresedett helyeire.

— **Személyi hírek.** Hentallier Lajos országgyűlési képviselő tegnap Szegeden időzött s ma felutazott Budapestre. — **Babó Emil** dr. országgyűlési képviselőnk ma haza érkezett.

— **A középkereskedelmi iskola önállósítása.** A középkereskedelmi iskolai bizottság ma délután ülést tartott O bl á t h Lipót elnöke alatt. Jelen voltak az ülésen: Gál Ferencz, Kulinyi Zsigmond, dr. Rósa Izsó, Tóth Antal, Wagner Károly bizottsági tagok, Nagy János igazgató, Hegedüs István jegyző. A bizottság, miután az iskolaszék ez irányban javaslattételre hívta föl, ismételten kimondotta egy szavazat ellen valamennyivel, hogy a középkereskedelmi iskola önállósítását kívánja. Javaslatot is tesz a bizottság az intézet céljaira emelendő épület beosztására és berendezésére nézve, amelynek alapján aztán a mérnöki bizottság fogja a költséget megjelölni. Az intézet évi fönntartási költségeiről is készített kimutatást a bizottság, ezek 9600 forintban vannak előirányozva, amivel szemben fedezetül rendelkezésre áll a tandíjbevétele és a kilátásba helyezett álfamegély. Kimondotta még a bizottság O bl á t h Lipót elnök indítványára, hogy az önálló kereskedelmi akadémiát magasabb kereskedelmi tanfolyammal kívánja összekötni, melyet középiskolai érettségi vizsgát tett ifjak egy év alatt végezhetnek.

— **Változások a csanádi klerus körében.** Dessewffy Sándor püspök Annau Mihály plébánost Jézseffalváról Kis-Teremiára, Eisele Edét Rudolfsnádról Csatára helyezte át. A püspök plébános-helynököknek kinevezte: Zablár Józsefet Vingára, Eisele Ferencz keresztesi plébános-helynököt Torontál-Bresztovácra, Seitz Mihályt Keresztesre, Stary Gusztávot Jézseffalvára, Kolesar Józsefet Sztarcsovára és Schinger Józsefet Ó-Bébára. — **Galler Kristóf** temesvár-belvárosi káplánt a püspök a szegedi kath. tanítóképezdéhez hely. tanárnak nevezte ki. — Athelyeztettek a következő káplánok: Vagács Ede Mercezifalváról Resiczára, Michon Mátyás Temesvár-Gyárvárosból Szeged-belvárosba, Sulyok István Temesvár-belvárosba, Niedermayer Antal Zombolyáról Földéakra, Kögl Béla Temesvár-Jézseffalváról Zombolyára, Hemmen Ferencz Uj-Aradra, Volk Mihály Uj-Aradról Temesvár-Jézseffalvárba és Biber Béla Bakovárról Temesvár-Gyárvárosba.

— **Ármentesítő társulati ülés.** A Körös-Tisza-Maros ármentesítő társulat tegnapelőtt és tegnap tartotta meg igazgatóválasztmányi üléseit Hód-Mező-Vásárhelyen, melyeken Szeged városát dr. Lázár György helyettes polgármester képviselte. A választmány a társulat titkárává dr. Mikecz Ödönt, Szentes város főjegyzőjét választotta meg s az eddig ideiglenesen alkalmazott nyilvántartási személyzetet véglegesítette. Határozott a belvizek levezetésére nézve is. Elfogadta a társulat mérnöki hivatalának e célra készített javaslatát. Ez az ügy Szegedet annyiban érdekli, hogy ha a munkálatokat kezébeveszi a társaság, ugy a tápéi réti birtoka után a város ezután csak a Körös-Tisza-Maros társulatnak fog ármentesítési díjakat fizetni. Eddig a Százász belviz szabályozási társulatnak is fizetett a tápéi földek után. Az ülés legfontosabb tárgyát a jövő évi költségelőirányzat képezte. A költségek a jövő évben 841,851 frt 37 krajczárra mennek, amely összeg néhány ezer forinttal kevesebb, mint a tavalyi kiadások.

— **A szegedi tanítóképző igazgatója.** A szegedi kath. tanító-képezde igazgatója: Szabó Mihály lemondott erről az állásáról, előrehaladott kora miatt, de a püspök maradásra kérte őt, mig az állást megfele-

lően betöltheti. Ugy értesülünk, hogy földink, Várossy Gyula lugosi gymnasiumi hittanár és jónévű író volt kiszemelve a szegedi tanítóképezde igazgatójának és már november elsején kellett volna ide költöznie Várossy Gyula azonban fontos okok alapján fölmentését kérte ezen különben kitüntető megbízatás alól és Dessewffy Sándor csanádi püspök ezt, az okokat méltányolva, elfogadta.

— **Esküvő.** Dr. Herz Manó jeles fiatal orvos földink, kinek fényesen berendezett sanatoriuma már is hirneves intézete a fővárosnak, október 30 ikán vezeti oltárhoz Budapestben Latzkó Klára kisasszonyt, Latzkó Károly nagykereskedő leányát.

— **A pénzverő büntársai.** A szegedi hamispénzverő Schaaf Jakab büntársairól van szó. Csak annyiban, hogy keresik őket. Schaaf már a törvényszék vizsgálati fogságában ül, azonban szeretnék még mellé küldeni a büntársait. Lehete lennek látszik, hogy a hamis ezüstforintgyártó kompanisták nélkül dolgozott volna. Azonban az eddigi nyomozások nem vezettek eredményre. A hamis forintosok fölfedezése óta az egész városban gyanus az ezüst pénz. Nem adhatja ugy oda a vevő az eladónak a forintját, hogy előbb ki ne próbálja az utóbbi, vajjon jó-e? Hamis ezüstforint tulajdonosok még mindig jelentkeznek.

— **Megölte a szive.** A szive ölte meg Pigler Julianna fiatal cselédleányt. Rég óta szivbajban szenved s a betegsége ma annyira előfogta, hogy eszméletlenül esett össze az utcán. Bevitte a rendőrség a kórházba, ahol rövid idő múlva meghalt. A leány ceongrádi illetőségű volt.

— **Beszüntetett ispánság.** A szőregi kincstári uradalmi ispánság, mint a „F. Torontál“ írja, miután az ottani állami javak eladattak, legközelebb be lesz szüntetve.

— **Minden napra egy-kettő.** A metely, mely a városi adóhivatalba bevette magát, nehezen irtható. Napok óta a legszigorubb vizsgálat folyik ott a négy fal közt és minden napnak meg van az ujabban fölfedezett bűnöse. Botrányos manipulációt üzött a hivatal több alantos tagja s viselt dolgaik most a fölfedezett nyomokon kerülnek elő nyomról-nyomra. A hivatal főnöke teljes szigorúsággal járt el és ez helyén van. Legyen valahára tisztaság az adóhivatalban, ahol a régi slendrián s bűnös rendszernek még vannak kiirtani való kinövései. A vizsgálat ma egy ujjab fegyelmet eredményezett. Ezzel együtt most már a kompánia tagjainak száma hatra szaporodott: három számtiszt és három végrehajtó. A végrehajtók közül egy már elcsapatott, ezzel könnyen el lehetett banni, mert ideiglenes alkalmazásban volt, a másik kettő fegyelmi alatt van a számtisztekkal együtt. A manipulációik jórészt abból áll, hogy az adózó feleket mindenféle praktikával zsarolták.

— **Vásáros bajok.** A kolera miatt, ami tudvalevőleg már egy hete megszűnt Szegeden, sok baja van a város iparosainak. A környékbeli községek egymásután jelentetik be, különösen a Bácskában, hogy az országos vásáraikat elhalasztják. Az iparosok nagy részének, szücsök, szabók, csizmadiák, akik leginkább az őszi idő beköszöntével csinálhatnának vásárt, nagy kárára van ez. Nagy-Szent-Miklós város ma pedig azt tudatta, hogy megtartja ugyan vasárnap a vásárját, de arra szegedieket az itt uralgó kolera miatt nem ereszt be. Fölösleges mondani, hogy Szegeden nem uralg a kolera s hogy ez idő szerint hire sincs. A hatóságnak már régen konstatálnia kellett volna hivatalosan, hogy a kolera meg-

szünetéről értesíteni kellett volna a közeli községeket. Mulasztás, hogy nem tette s ennek most egy csomó iparos ember adja meg az árát. Az iparosok különben abbéli sérelmeiket, hogy nem bocsátattak be egyes vásárookra, a hatóság elé terjesztették.

— **A tiszai személyforgalom beszüntetve.** A Szabadkán megjelenő „Bácskai Ellenőr“ jelenti, hogy a Tiszán föllépett kolera-eset miatt a Tiszán a személyhajó-közlekedést beszüntette a gőzhajós társaság.

— **Megszökött örült.** Az egész országban, Szegeden is keresik Polenák Mihályt, aki megörült szegény 24 éves korában, fölvitték a Lipótmezőre, onnan azonban megszökött. Most kódorog az országban. A ruhában O. T. betűk vannak, ami nem azt jelenti, hogy önkéntes tűzoltó, hanem hogy országos tébolyda.

— **A hordkosár.** A merre vitték, ijedelmet gerjesztett az utcákon. Hát már megint? Hát már nem akar kipusztulni? A hordkosár, amelyet két markos ember cipelt egy beteggel, mindenkivel azt hitette el, hogy újra itt a kolera. Pedig nem az volt. Schwarcz Magdolna cselédeányt vitték be benne a városi kózkórházba, aki a boldogasszony-sugárut egyik házában tifuszban betegedett meg.

— **Kórház-bizottságból.** Ma délelőtt ülést tartott a kórház-bizottság dr. Lázár György h. polgármester elnöke alatt. Az ügyek, amelyeket tárgyaltak és elintézték, a következők. Jóváhagyta az élmező vállalatra nézve Felmayer Ilona vállalkozóval kötött szerződést. Foglalkozott a kórház kibővítésének ismeretes tervével és elhatározta, hogy a kórház kibővítése alkalomával az elmebetegek részére külön czellák és terem építtessék. Kimondotta továbbá, hogy a kórházba ártézi víz vezetessék be. Elrendelte végül a kórház részére szükséges fa- és kocsz fűtőanyagoknak ajánlati verseny utján való beszerzését.

— **Rosz a komp.** A tápéi kompról van szó, mely már nagyon régen várja a javítást. Rosz a lejárata is, úgy hogy alig lehet hozzáférni, de rozoga alkotmány maga a komp is. A tanács ma megkönyörült azokon, akik arra vannak kárhóztatva, hogy ezen az alkalmatosságon, járjanak át a Tiszán s ma elrendelte, hogy a mérnökség a kompot javíttassa ki.

— **Betörési kísérlet a szeged-rókusi pályaudvaron.** A szeged-rókusi pályaudvaron az éjjel egy óra tájban két helyen is történt betörési kísérlet. A személypénztár kasszáját akarta kirabolni valaki, valószínűleg vidéki csavargó. Az épületnek a város felé nyíló ablakát törte be először, de itt nem birt behatolni, mert az ablak mögött vasrács van. Azután a váróterem felé eső ablakok közül benyomta a középsőt. Gyufát gyújtott s bedugta a lukon a fejét. Már majdnem bent volt a pénztárban, mikor egy vasuti hordár észrevette és arrafelé ment. Erre a betörő megijedt s elfutott. A hordár is megijedt s nem mert utána menni. A betörő, ahogy itt kudarcot vallott, bement a raktárak végébe s ott kutatni kezdett a kocsik között. Tizennégy kocsiról levágta az ólmet s kutatott bennük. Tizenkét kocsiban zsákos gabonát talált, kettőben élelmiszereket. Ezek egyikéből elemelt két süveg cukrot, amelyeket a mezőhegyesi cukorgyár küldött Szegedre. Ezzel megelégedve eltávozott a betörő, akinek a kilétét egyébként balladai homály fedi.

— **A Kossuth-utca kikövezése.** A Kossuth-utca kocsitját most kövezik s a mérnökség azt a jelentést teszi a tanácsnak, hogy ajánlatos lenne a járdákat is kikövezni az utcán. Erre a célra a báz tulajdonosoknak a városi tár előlegezné a járdaköltséget.

— **Szélhámos.** Fialat szélhámos urfi bódorgott tegnap Szegeden. Egy aradi tisztességes család gyermeke, aki a magyar államvasuti tisztviselők aranyos egyenruhájában járkált délelőtt, este pedig polgári ruhában a színház titkárától szabad jegyet kért, hogy ő volt színész. Azzal aztán bement a színházba. Egy darabig ott volt, de aztán fölment egyik páholyba, ahol 4 ur ült. Egyiket sem ismerte, de az teljesen mindegy volt neki. Elkezdte beszélni, hogy Szegeden fog ő most negyven ezer forintot örökölni s átveszi a szegedi színházat. Esetleg még mást is átvett volna, de ebben megakadályozta egy rendőrtisztviselő, aki a kapitányhoz vitte a fiatal urat s igazolásra szólította föl. Azután fölpackolták a vasutra s elküldték haza.

— **Gavallér koldus.** Nem aféle gavallér, aki vagyontalan koldus, hanem egy valósággal kolduló koldus, aki gavallér. Mert a falábon járók, bénák és vakok társadalmában is elvannak terjedve a század végének bűnei. A maguk módja szerint a koldusok is szoktak gavalléroskodni.

Pénteken van az ő jövedelmük napja. A gázsi nap még a szegény hivatalnokokat is bőkezűsége csábítja, pedig ezeknél csak egyszer esik egy hónapban. A koldusoknak minden héten egyszer. Pénteken.

Aki megáll a lisztes bolt előtt, az lisztes kap. A rövidárusnál czernát, tüt adnak. A fűszeres sőt, a terménykereskedő főzeléket ad. Sok helyen készpénzzel fizetnek, némelyek szép szóval.

Egyik czukrászda előtt imádkozik egy erőteljes, fél mankón járó ősz ember: „mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma és ne vigy minket a kísértetbe“

Kinyitja egy lány az ajtót és czukrossút emény nyel fizesi ki az öreget.

— „és bocsásd meg a mi vétkeinket“, dörmögi az öreg tovább és halad a másik bolt ajtó felé, ahol két koldusasszony morzsolgatja az olvasót.

— Örzse.

— Mit akar?

— Nézd csak.

— Hun kapta keed?

— Amott-a.

— Adok érte szivar véget.

— Soh se fáradj Örzse, úgy is nektek szántam. Ezzel ketté töri a czukrosságot.

— Nesztek, nyalakodjatok.

— **A város kályhái.** A székháznak s a város egyéb épületeinek van egy csomó kályhája, amelyeknek nincs egyéb bajuk, mint hogy nem lehet bennük tüzet gyújtani. A tanács utasította a számvevőseget, hogy a beteg kályhák kijavítására alapot jelöljön ki. A számvevőség nem képes erre, mert már minden alap kimerült. Nem kell azért busulni, mert valami jóra való ember elkészíti majd a kályhákat — hitelbe.

Törvénykezés.

Regénydarab. Már nyolcz gyerekeknek volt az apja Szegváron Döme János, amikor megesett vele az a szegény, hogy elhagyta a felesége. El ám, mert Döme ur örökké a korcsmákat bujta s elverte az utolsó garasát is. Mikor elválkozásukban hurcaolkodott tőle az asszony, Döme bicskát rántott a nőre, fojtogatni kezdte, hogy adjon neki husz forintot. Dulakodni kezdtek, a megvadult férj majd megölte az asszonyt. Bicskájával már összehasogatta a ruháját, megsértette a testét, mikor kivették a kezéből. Zsarolás miatt került Döme vád alá. A végtárgyaláson tagadott mindent. Azonban akadt két tanu, akiknek egyszer borközi állásában elfecsegte az egészséget. De még akkor sem ijedt meg.

— Enyém az asszony — mondá a jeles férfiú — azt csinállok vele, amit akarok. Hiszen azért vettem el.

A házasságról táplált véleménye nem használt Dömének. A törvényszék zsarolás miatt hat havi börtönre ítélte el.

Egy „sikkasztás“. Annyiban sikkasztás ez, hogy Török János szegedi gazduram leölette a disznóit s megette a húszakat a ház népével együtt, váljék egészségére. A dolognak az a másik vége, hogy Török János uram mulatós ember lévén, gondnokság alá helyeztetett. Nacsa Tamás uramnak azonban tartozott 200 forinttal s mert nem fizetett, Nacsa lefoglaltatta többek közt a két „gyönyörűséges“ hizót is. Török uram ilyenformán követte el a sikkasztást, hogy megette a lefoglalt ingóságot. A tárgyalás folyamán kiderült, hogy Török nem is tudott a foglalásról, de meg a törvényt sem igen ismeri, meg soha egyetlen hitelezőjével sem bánt rosszul, sőt mint közhasznú embereket igen nagy tiszteletben tartotta őket s olyan ártatlan az egész ügyletben, mint a ma születeti gyerek. A törvényszék föl is mentette a vád alól.

Nem lösz szöme. . . . Szegváron híres verekedő legény volt Konez János, azonban nem sokkal állottak hátrább a Czibula gyerek meg a Marsoczky Pista. Rég fente már ez a kettő a fogát Konez Jánosra, hogy leverik. Az alkalom megjött. Rohr Jakabnál ittak, mikor belépett Konez. Egy pillantást vett feléjük és nagyot kiáltott:

— Nem lösz szöme annak, aki énelem ma kikezd!

A két czimbora összenézett. Jöttek aztán még legények, a Vidák, Hegyiek s mikor Konez János elhagyta a korcsmát, úgy megverték, hogy harmadnapra meghótt. Nagy volt akkor a virtus, ma azonban tagadtak mindent a törvénybíró urak előtt. A Jakab korcsmáros meg egyáltalán nem emlékezett semmire. Voltak azonban terhelő tanuk, két földmives gazda. Az egyiket Dancsik Pálnak, a másikat Falkenstein Jánosnak hívják. Ezek látták, a mint követ vágott Konez fejéhez Czibula:

— Ne kutya, ha olyan erős vagy!

A törvényszék a valóság kihirdetése céljából szükségesnek tartotta még két tanu beidézését s a tárgyalást elhalasztotta.

Legujabb.

A visszavonulás.

Budapest, okt. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) Az országos honvéd-egylet központi bizottsága ma tárgyalta a szoborleplezés és a Hentzi-koszorúzás ügyét. Hosszu vita folyt a programról fölött. Ivánka Imre minden áron keresztül akarta erőszakolni a Hentzi-koszorúzást, de a bizottság, bár a programot elejteni nem merte és arra sem volt bátorsága, hogy elvállalja a felelősséget annak a keresztülvitelért. A bizottság tudomásul vette a programot, de miután az országos fontosságú, összehívandó konvén-közgyűlés elé terjeszti. A határozat csakis úgy magyarázható, hogy a leplezés elhalasztatik. Valósi ü, hogy Ivánka az országos honvéd-gyűlés elé nem mer menni és így lemond a bizottsággal együtt.

Tiltakozások a Hentzi-koszorúzás ellen.

Budapest, okt. 21. (A „Sz. N.“ er. t.) Ujabb tiltakozások érkeznek a Hentzi-koszorúzás ellen. Így a csongrádmegyei 1848/49-es honvédegylet választmánya tegnap tartott ülésében elhatározta, hogy nem vesz részt a leplezésen és tiltakozik a merénylet ellen. A Győri honvédegylet tagjai erős hangon nyilatkozatban támadják meg az elnöküket, ki a koszorúzás mellett mert nyilatkozni. Rokonbeli honvédegylet körlevelet intéz az összes honvédegyletekhez s abban elítéli a Hentzi-koszorúzást.

Az egyetemi ifjuság nem koszoruz.

Budapest, okt. 21. (A „Sz. N.” er. t.) Az egyetemi ifjuság elhatározta, hogy elmegy a honvédelmek leleplezésére s megkoszoruzza beszéd kíséretében a szobrot. A Hentzi-szoborkoszoruzását az ifjuság perhorreskálja és a szobor tájkját elkerüli.

Változás a szerb politikában.

Budapest, okt. 21. (A „Sz. N.” er. t.) Belgrádból távirják: A politikai helyzetben hirtelen változás történt. A radikális párt központi bizottságát a Riszticscsel folytatott értekezés következtében Belgrádba összehívták. A regenség törekszik a pártviszonyokat a rendes mederbe terelni.

Az orosz katonaság szaporítása.

Budapest, okt. 21. (A „Sz. N.” er. t.) Pétervárról sürgönyzik, Groduon, Libauban és Rigu melletti Druneben egy-egy vágycsoporthoz ezredet szerveztek.

Kolera.

Budapest, okt. 21. (A „Sz. N.” er. t.) Éjfél óta ma délig a pesti barakkórházban 10, a budaiban 1, összesen 11 beteget vettek föl, s ugyanaz idő alatt a pestiben 3, a budaiban 1, összesen 4 halálozás fordult elő.

Budapest, okt. 21. (A „Sz. N.” er. t.) Ma délután négy óráig 12 kolerabetegedés és 6 halálozás történt.

Közgazdasági táviratok.**Budapesti gabonatözsde.**

Budapest, okt. 21. (A „Sz. N.” er. t.) Buzát ma jobban kínáltak, a vételkedv kedvezőbb volt és szilárdabb irányzat mellett 35,000 métermázsa kelt el teljes árakon.

A határidő-üzletben a déli tőzsde zárlatai a következők:

Buza 1892. szeptember—októberre 7.43 pénz, 7.45 áru; márcz.—ápr. 7.82 pénz, 7.83 áru; tengeri szept.—okt.-re 5.07 pénz, 5.08 áru; szept.—októberre — pénz, — áru; május—juniusra 5.46. pénz, 5.48 áru; zab őszre 5.69 pénz, 5.71 áru; tavaszra (1893.) — pénz, — áru; káposzta-repcze (1893. aug.—szeptemberre 12.1/8 pénz, — ár

Budapest, okt. 21. (A „Sz. N.” er. t.) (Délután öt órakor záródna.)
Buza őszre 7.46—7.48
Buza tav. 7.84—7.86
Zab őszre 5.08—5.10
Tengeri szept.—okt. 5.43—5.45
Káposzta-repcze 5.68—5.70
Uj káp.-repcze 1893. aug.—szept. 12.1/8—12.1/4

Budapesti terménytözsde.

Budapest, okt. 21. (A „Sz. N.” er. t.) Disznózsír változatlan. Nagyobb tételekben 52.50 frttal kelt. Szalonna nyugodtabb. Négy darabos 47 forint, boszniai szokványúru októberre: 20.53 forint, 85 drbos 24.10 frttal, szerb szokványúru novemberre: 20.53 frttal, 100 darabos 22.10—22.32 forinttal, szerb szilvaiz 19.50, frttal kelt. — Szesz: változatlan. — Szesz nyers osztalékolt 14.75—15.— frton, élesztő-szesz osztalékolt 17.75—18.25 forint, szesz, finomított 51.50—52.— forint 100 liter százalékonként.

A budapesti értéktözsde.

Budapest, okt. 21. (A „Sz. N.” er. t.) A tőzsde ma nyugodt irányzattal nyílt meg. Az üzlet folyamán a nemzetközi értékek lanyhultak és gyöngén is zárulnak. A valuták részben szilárdultak. — Az összforgalom nagyon gyöngé volt.

Utótözsde: O. h. 310.30—310.40
4/0-os magyar aranyjárdék 111.95—111.97.

Budapesti sertésvásár.

Budapest, okt. 21. (A „Szeg. N.” er. t.) (A budapest—kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.) Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) —41—42 kr. 2. Öreg közép (pknt 300—400 klgr.) ——— krig. 3. Fialtal nehéz (pknt 320 klgron felüli sulyban. 44.50—45. krig. Fialtal közép (páronként 251—320 klgr. sulyban. 44.50—45. krig) Fialtal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 45.50—46.50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 klgron felüli sulyban) 41.—42. krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 43.—43.50 krig. Könnyű (pknt 220 krig terjedő sulyban) 45.—46.— kr. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) — kr. Közép (páronként 250—320 klgron felüli sulyban) ——— kr. Könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) ——— kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (pknt 240 klgron felüli sulyban) ——— kr. Könnyű (páronként 240 krig terjedő sulyban) ——— kr. — V. Szerbiai: Nehéz (pknt 260 klgron felüli sulyban) 42.—43.— krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) 42.—43.— krig. Könnyű (pknt 220 klgrig terjedő sulyban, 42.50—43.50 krig. — Sertéslétszám. 1892. okt. 19-én volt készlet 123,402 drb, 1892. okt. hó 20-án fölhajtatott 2909 drb, 1892. okt. hó 20-án elszállított 4050 drb, 1892. okt. hó 21-én maradt készletben 122,261 drb. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

Vasúti hírek.

Hirdetmény. Folyó évi szeptember hó 1-től Budapest ny. p. u és Gőd között a menetdíjak a távolsági forgalom I. vonalszakasza helyett a szomszédos forgalom II. vonalszakasza szerint fognak számíttatni, minélfogva a személyvonatoknál az I. osztályban 40 kr, a II. osztályban 22 kr. és a III. osztályban 15 kr. menetdíj lesz fizetendő.

Hirdetmény. Folyó évi október hó 1-től Kassa és Kozma között a menetdíjak a távolsági forgalomban a III. vonalszakasz helyett a II. vonalszakasz szerint fognak számíttatni, minélfogva a személyvonatoknál az I. osztályban 1 frt, a II. osztályban 80 kr. és a III. osztályban 50 kr. menetdíj lesz fizetendő.

Hirdetmény. (Magyar német áruforgalom) Budapest, Kőbánya és Kecskemét állomásokról Berlin és Hamburgba kocsirakományokban szállítandó élő baromfi küldeményekre nézve f. é. szept. hó 15-től való érvényességgel 114,209. sz. alatt (l. Vasúti és közlekedési közlöny f. é. 113. sz. t.) követt közvetlen díjtételek helyett új rovatolási díjtételek lépnek életbe és pedig:

a) Budapest-Ferencváros Budapest-keleti pályaudvar Budapest-Kelenföld Kőbánya alsó pályaudvar és Kőbánya felső pályaudvar állomásokról Berlinbe Anhalt u Dresd. Görliuz ur Sch. bhf. 275.51, Hamburgba 394.55

b) Kecskemét állomásról Berlinbe Anhalt u Dresd. Görliuz ur Schl. bhf. 289.59, Hamburgba 408.63 márka kocsirakományonként.

A hamburgi díjtételek azonnal, a berlini díjtételek azonban csakis f. é. november hó 15-től fogva alkalmaztatnak, mely napig ez utóbbi állomással való forgalomban a f. é. szeptember hó 15-ikétől érvényessé tett díjtételek maradnak hatályban.

A m. kir. államvasutak gőzhajózási vállalat. A magy. kir. államvasutak igazgatósága arról értesít, hogy az aldunán és Száván rendszeren közlekedő gőzösei e hó 8-tól kezdve, a szerb kormány intézkedései következtében további intézkedésig a két partot fölvaltva nem érinthetik, illetve a személyforgalmat Magyarország és Szerbia között nem közvetíthetik. — Ennélfogva a Dunán, Belgrád és Gradistje között járó hajó Báziasra vagy Báziasról utat

sokat nem szállít, a Száván pedig a Sabátz és Mitrovicza között járó gőzös az utasokat a Sabátzsal szemben fekvő Klenák ladikállomásánál szállítja ki.

REGÉNYCSARNOK.**A szenteskedő.**

14

Irta:

Graviere Karolina.

Iréne e nőfaj határozott típusa volt. Nagyon jól kezelte a számadásokat, beosztotta a bácsi csekély jövedelmét az élelmezésre és ruházatra s egy fillérrel sem lépte túl a jövedelmet. Föltette magában, hogy nagybátyját ama megiepetésben részesíti, hogy a lakást, világosságot és tüzet is kiérdemli, úgy hogy viszonzás nélkül semmit sem adhat neki. Elküldte tehát a cselédet, jöllehet emellett mint egy valódi kisasszony ápolta és fenntartotta kezei lágyságát és fehérségét s gondozta szép haját. A fehér házikó, a zöld ajtó és ezen a rézkilincs úgy csillogott, mint valami drágakő, naponként friss homok volt szórva a ház elé és az ablakfüggönyök hófehérek valának. Minden az ő kezén ment keresztül, az udvar tele lett szárnyasokkal és a kert veteményes ágyakká volt felosztva. A bácsi megtette számadásait és könyvezett a megindulástól ama nagy jótétemény fölé, hogy az unokahugának nyújtott vendégszeretet az év végén egy ezer frankos bankót hozott.

Izabella aggodalommal nézett a közelgő időpont elé, melyen üzletbe kell lépnie; irigyelte Irén független helyzetét, ki dacára az eszközök szűk voltának, mégis a helyzet urnője volt. Ha Iréne helyébe lett volna, a bácsi bizalmával és egy gazdag parasztfiu szerelmével csodadolgokat művelt volna.

Poncot bácsi szívesen megjutalmazta volna Izabellát, ha nem került volna egy fillérjébe sem. A véletlen kezére játszott. Egyik unkeuri-rokona meghívta őt és Irént a templomünnepére.

Elhatározta, hogy mind a két leányt magával viszi: vasárnap reggel majd jókorabb kelnek föl s az ut Tullurig a Maas mellett csak egy kis séta s ha azután kitánczolták magukat a leányok, még sem lesznek annyira eltáradva, hogy gyalog haza ne jöhessenek.

A terv ekkép ki is lett vite. Az ősz összes szépsége egyesült a vasárnapi ünnepélyre. Az ifjuság ünnepélye volt ez kiválság. Mindenütt vidámság, kedély honított hó vágy, egy jó napot tölteni.

Az öreg Poncot elment rokonaihoz, kik sok szép dolgot mondtak a két leányról, kiket az öreg magával vitt.

Minthogy azonban saját és gyermekeik öltözeteivel nagyon el voltak foglalva s ezer meg ezer dolgot kellett elkészíteniök a csapatonként érkeő vendégek számára, azért minden vendég magára lett utalva a legközelebbi órákra és a meghívottak ebédnél találkoztak ismét.

Elmentek tehát misére, megnézték a bucut, meghaligatták a seringi zenekart, mely az ünnepélyre átjött, déiben ebédelték s vegre beköszöntött a türelmetlenül várt pillanat, a tánc kezdete.

A nagy tér közepén fölállított állványon játszott a zene. Ünnepiesen öltözött vidám tömegek hullámzottak a taren, vagy képzettek bábész csoportokat. Egyszerre csak fölhangzottak a zene első ütemei, a tánczosok számára helyet csináltak és nagy helyen tánczolták a négyest.

Iréne és Izabella, mint a legszebbek, nagyon sok tánczosra akadtak. Ugyanazon egyesben lejtettek, midőn Iréne egyszerre csak ájaldozni kezdett s érezte, hogy elsápadt. Sebestyén vele szemben egy fatörzsnél állott és őt szemlélte. Ifju és leány nagyon meg voltak hatva, titokban köszöntek egymásnak, de nem mertek sokáig tekinteni egymásra.

— Miért jött el? Mi a czelja? — kérdé önmagában Irén.

— Minthogy ő miatta jöttem el — gondolá magában Sebestyén; — tehát tánczolniom is kell vele. Sokan vannak ugyan itt, kik látni fognak és atyám megtudja a dolgot... Hát tudja meg! Csak holnap fogja megtudni.

Néhány lépést tett előre. A négyes vége felé járt és még mindig habozott. Irén tánczosának még elég ideje maradt, néhány fordulatot tenni. Midőn végre Irén helyére ért, megemeberte magát Sebestyén és feléje közelgett.

Sebestyénre nézve ez nagy dolog volt és az összes figyelmet a két ifju felé irányította. Remegve hívta tánczra Irént, remegve egyezett bele a leány, de miután oly sokára jött s előtte már többen jelentkeztek, kénytelen volt Sebestyént egy későbbi négyesre utalni.

Sebestyén, kinek akaratereje ily rettenetes kísérletet állt ki, örült, hogy időt nyerhetett, visszaesett szokásos szavtelen-ségébe s nem is nézett többé Irénre.

(Folyt. köv.)

Vizállás.

	— okt. 20.		— okt. 21.	
	Méter. 0 felett 0 alatt		Méter. 0 felett 0 alatt	
M.-Sziget . . .	0.54	—	0.58	—
Szatmár . . .	0.16	—	0.35	—
Tokaj . . .	—	0.24	—	0.26
Szolnok . . .	—	0.78	—	0.67
Szeged . . .	—	0.85	—	0.83
T.-Becse . . .	—	0.90	—	0.88
Csongrád . . .	—	1.21	—	1.20
Gyoma . . .	0.31	—	0.48	—
Námény . . .	—	0.40	—	0.07
Arad . . .	—	1.26	—	1.18

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BÁBA SÁNDOR.

25,003/1892. sz.

Nyilttér.

Lágy, fehér bőrt

ifjúkori arczszint biztosan nyerhető,

szepők

okvetlen eloszolnak, ha a Bergmann és társától Drezdában készült

Bergmann-féle Liliomtej-szappan

mindennap használtatik. 1 darab ára 50 kr.

Kapható: Barcsay Károly, dr. Hibay György. Vajda Imre és társa és Bokor A., Szántó József urak gyógyszerházában.

← Egy →

gyakorlott magyar-német

levelező

ki a könyvelésben is jártas,

alkalmazást nyerhet.

Írásbeli ajánlatok „Szeged“ czim alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 780-2-3

24,381/1892. sz.

779-2-1

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező Dobó István és Furulyás János által bérben birt alsópuszta 4581 holdas dűlőbeli 8. tkvi. sz. 10 hold föld f. é. október hó 24. napjain d. e. 9 órákor, ugyanezen dűlőben fekvő Bakró Gárdián József-féle 7 tkvi. sz. 10 hold föld, folyó évi október hó 24. napján d. e. 11 órákor, továbbá a 4919 holdas dűlőbeli alsópuszta 25 tkvi. sz. Palotás Gergely által bérben birt 1 hold föld f. é. október hó 25-ik napján d. e. 9 órákor, végre a Böröcz Antal által bérelt

felsőpuszta 2618 holdas dűlőbeli 29 tkvi. sz. 10 hold föld f. é. október hó 27. napján d. e. 9 órákor a helyszínen bérbeadni fog.

Szeged szab. kir. város tanácsának 1892. évi október hó 17-én tartott üléséből.

Pálffy Ferencz,
polgármester.

16,565/1892. szám.

785-2-1

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező vizállás területeken levő nádtermes és pedig: a rokusi temető mellett vizállás nádtermése f. évi november hó 7-ik napján d. e. 9 órákor, a röszei iskola melletti terület, valamint a Matyér nádtermése f. évi november hó 8-ik napján délelőtt 9 órákor, a fehértó, a fehértó melletti vasuti őrház körüli terület, valamint a székhalmotól Sándorfalváig nyúló töltés melletti terület nádtermése f. évi november hó 9-ik napján délelőtt 9 órákor, végre a négyökrű tó és Császár viz nádtermése f. évi november hó 11-ik napján d. e. 9 órákor a helyszínen készpénz fizetés mellett eladatni fog.

Miről az érdekeltek értesítettek.

Szeged szab. kir. város tanácsa 1892. év október hó 17-én.

Pálffy Ferencz,
polgármester.

24,056/1892. szám.

786-2-1

Hirdetmény.

A vetyeháti és orlovácsi területekből haszonbérbe adott s Pillich Kálmán és ifj. Balla Imre által kibérelt területekből kiszedett szerszám tának is alkalmas nyárfa törzsek folyó évi október hó 26-ik napján közárverésen a helyszínen azonnali készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Miről az érdekeltek értesítettek.

Szeged szab. kir. város tanácsa 1892. év október hó 17-én.

Pálffy Ferencz,
polgármester.

784-2-1

Hirdetés.

Szeged szab. kir. város tulajdonát képező Ujszeged králiczai dűlőbeli 10. és 22. tk. számú egy-egy hold Virág Jazsef-féle, továbbá ugyan-

ezen dűlőbeli 66—67 tk. számú 2 hold Tóth József-féle haszonbérés földek f. é. október hó 1 től 1894. évi szeptember hó végéig terjedő időre f. é. október hó 29-ik napján d. e. 9

órákor a helyszínen bérbeadni fognak. Miről az érdekeltek értesítettek.

Szeged szab. kir. város tanácsának 1892. évi október hó 20-án tartott üléséből.

Pálffy Ferencz,
polgármester.

Gróf Nádasdy Ferencz

soborsini kertészetében

következő disz- és sorfák, erős magas törzsekben adatnak el:

2000 db platán,	100 db 45 frt.
2000 " hárs,	" " 40 "
1000 " Catalba	" " 40 "
1000 " Acer pensyvanicum és Acer pseudoplat	" " 30 "
2000 " magas törzsű almafa 40 fajban	" " 40 "

továbbá tulipánfa, vörösbirke (Sorbus aucupasia.) piros virágu gesztenye stb. olcsó áron. — Megrendelések 783-3-1

Szepessy Sándor

műkertészhez Soborsin (Aradmegye) intézendők.

Felsorolt fák egyenként is kaphatók.

23,300/1/92.

M. kir. államvasutak szegedi üzletv. zetősége.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1893. esetleg az 1894. és 1895. években saját vonalai részére szükséges: csepű, faggyu, jutefonal, szurokfáklya, kőolaj, tisztító ásványolaj, hengerkőolaj, felpárolt ásványolaj, vulkánolaj, lepárolt ásványkőolaj, tisztított kender és rézgálicz szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi november hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be, a bánatpénz pedig f. évi november hó 19-én déli 12 óráig küldendő be.

A szállítandó mennyiségek, valamint a pályázatra vonatkozó részletes feltételek valamennyi üzletvezetőségnél megtudhatók, utóbbiak az alulirt üzletvezetőség által díjtalanul szolgáltatnak ki, esetleg kívánatra posta útján megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek valamennyi üzletvezetőségnél szintén megtekinthetők, sőt a megállapított árak („általános feltételek“ ára 25 kr., a „különlegesek“ 15 kr.) lefizetése mellett meg is szerzhethők a m. kir. államvasutak igazgatóságának nyomtatványtáránál (Budapest, Andrassy-ut 73., 75.)

Szeged, 1892. október hó.

Szegedi üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

KATHREINER-FÉLE Kneipp-malátakávé.

Csak ezen védjeggyel valódi. Utánzás tilos.

Főülmulhatlan rótkávé.

Mindenütt kapható.

Legolcsóbb butor-forrás Szegeden.

A „Szegedi butor-raktár szövetkezet“

BUTOR-RAKTÁRA

Széchenyi-tér, özv. Balogh Jánosné-éle ház.

Nagy választékban s legjutányosabb árban kaphatók úgy teljes szoba berendezések, valamint bármilyenemű egyes butorok. Ugyiszint zongorák a legfinomabb kivitelben, valamint czimbabok kaphatók.

Megrendelések is elfogadtnak s kívánatra a legrövidebb idő alatt tervrajzok és költségvetések készíttetnek.

774-3-1

Egyedül magyar iparczikkek.

Magyar királyi államvasutak.

22,641/I. sz.

Üzletvezetőség Kolozsvárt.

Pályázati hirdetmény.

(Égő, kenő és tisztogatási anyagok, valamint rézgálicz szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége, vonalai részére 1893. évben szükséges és alábbi kimutatásban részletesen felsorolt anyagok szállítása iránt, nyilvános pályázatot hirdet.

A szükséges anyag		Egyége	Egy évben szükséges mennyiség
lajstrom száma	Megnevezése		
IV.	4.	Csepü	100 kg. 200
"	8.	Fagygyu	" 15
"	11.	Szurok fáklya	db. 3000
"	23.	Jutefonal	100 kg. 150
"	38.	Kőolaj	" 850
"	54.	Kétszer finomított vulkan kenőolaj, mozdonyok részére	" 250
"	56.	Mozdony tisztítóolaj	" 30
"	57.	I. minőségű hengerkenőolaj mozdonyok részére	" 320
"	58.	Lepárolt ásvány kenőolaj kocsik számára	" 320
"	60.	Lepárolatlan ásvány (vulcan) olaj	" 290
XIII.	44.	Tisztított kender	" 25
"	164.	Rézgálicz	" 60

Előnyös ajánlatok beérkezése esetén, a kőolaj szállításán kívül, mely csakis 1893. évre biztosított, a szállítás az 1894. és 1895. évre is ki fog terjesztetni, miért is az ajánlattevők az általunk kiadott ajánlati mintán ezen évekre nézve is az egységi árt kitehetik.

A szállítás a magy. kir. államvasutaknál jelenleg érvényben levő 129,331/991. szám alatt kiadott általános, valamint 33,752/874., 39,986/92., 10,322/92., 94,683/92. és 96,212/92. szám alatt kiadott különleges szállítási feltételek, úgy a jelen kiírás alkalmával 22.641. sz. a. szerkesztett pályázati feltételek szerint eszközöndő.

A fent említett szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak összes üzletvezetőségeinél megtekinthetők, vagy pedig az igazgatósági gazdasági hivatalnál, a vételár lefizetése vagy beküldése mellett 25 illetőleg 15-15 krajczáron megszerezhetők.

Mindegyik ajánlattevőtől feltételeztetik, hogy ezen szállítási feltételeket teljes terjedelmükben jól ismeri és elfogadja.

Minden ajánlattevő tartozik a fentemlített szállítási feltételekben említett mintákat ajánlatával egyidejűleg az üzletvezetőséghez bérmentve beküldeni.

Tudomásul adatik, hogy csak a különleges szállítási feltételeknek tökéletesen megfelelő és csak helyi gyárakban előállított olajok és anyagok fognak biztosítani és átvétetni.

Az ajánlati mintán a gyártási hely kiténtetendő.

Az egységi ár tiszta súlyra és pedig az ajánlati mintán látható egység szerint minden anyagnál külön-külön számokkal és betűkkel kiteendő.

Ajánlati minták és a 22.641. sz. pályázati feltételek az előírt

üzletvezetőségénél és az összes magyarországi ipar- és kereskedelmi kamaráknál kaphatók.

Az 50 kros magyar bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok következő külcimmal: „Ajánlat kenő, égő, tisztogató anyagokra, 22,641/92. számhoz 1892. évi október hó 25-iki déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályfőnökéhez benyújtandók, vagy posta útján oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1892. évi október hó 24-iki déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő.

Mintán az egyes mintákkal minőségi próbák eszközöndők, mind egyik ajánlattevő ajánlatával, az e felett hozandó határozatig kötelezettségben marad.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közt tekintet nélkül az ajánlat feltételeire, szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti mennyiség szállítását is átengedhesse olyformán, hogy ajánlók az ily részbeni szállítást is elfogadni kötelezetnek, ha csak ajánlatukban világosan ennek ellenkezőjét ki nem kötötték és végre, hogy a cél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Kolozsvár, 1892. szeptember hó 21-én.

Az üzletvezetőség.

44,481/92.sz.

budapest-dunabalti üzletvezetősége

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapest dunabalti üzletvezetősége a vonalai részére 1893. évben szükségelt 22,600 drb. II. rangú tölgy, telített vagy telítetlen bükkfalpa szállítására mely mennyiségből 15 százalék ütközési talpa szállítandó, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A talpfák 1893. évi febr. 1-től, szeptember hó 30-ig egyenlő havi részletekben szállítandók be.

A részletes pályázati feltételek szerint szerkesztendő ajánlatok legkésőbb 1892. évi november hó 15-én déli 12 óráig nyújtandók be az üzletvezetőség általános osztályának vezetőjénél (Teréz-körút 62. sz. I. 5. ajtó) a részletes pályázati feltételek értelmében leteendő bánatpénz pedig 1892. évi november hó 14-én déli 12 óráig az üzletvezetőség gyűjtőpénztáránaál teendő le.

A részletes pályázati és szállítási feltételek az üzletvezetőségénél betekinthetők. A részletes pályázati feltételek a budapest-dunabalti üzletvezetőségétől díjmentesen a szállítási feltételek készpénz lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárolt (Andrássy-ut 73. szám) megszerezhetők lévén, feltételeztetik, hogy ajánlattevő ezek teljes ismeretével bír.

Budapest, 1892. október hó.

Az üzletvezetőség.

124,195/92. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1893. évben, esetleg 3 éven át szükséges faszén, gyapotfonal, lenolajkenőcsze, továbbá fém- és vasnemű anyagok szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legésőbb f. év november hó 4-én déli 12 óráig beterveztendő, a bánatpénz pedig folyó év november hó 3-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyszintén a különleges szállítási feltételek a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest Andrássy-ut 75.) megtekinthetők. Budapest, 1892. szeptember hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomat nem díjazatik.)